

آغیللی قیز و تنبل احمد

حامام حمام ایچینده، جویز گیردکان ایچینده، دوه دله کلیق ائیلر، کوهنه حمام ایچینده، قاریشقا شیللق آتدی دوه نین بودی باتدی.

بیری واریدی، بیری یوخی یدی، بیر پادشاهین وزیری واریدی. پادشاهها یامان داریخان حال یدی، اما وزیری صبرلی و دونیا گورموش قوجایدی.

بیر گون پادشاه اوودان قایداندا یولدا بیر قیچی آخساق، بیر گوزی کور قاریا راست گلدی. قاریا یازیقلیغی گلیب، چاغیردی اونا پول وئرمک ایسته دی. دئدی:

- آی قاری، بورالاردا نه گزیرسن، ایشین - پئشه ن ندی؟
- منیم پیشم ائو تیکمک، ائو بیخماق دیر!

پادشاه دئدی: - سن نسن کس، ائو تیکیب، ائو بیخیسان؟

قاری دئدی: - بالا سن هله بیلیمیرسن کی، آرواد یئخمایان ائو مین ایل تیکیلی قالار! پادشاه بو سوزدن خوش گلمدی.

وزیر دئدی: - قیبله عالم ساغ اولسون، آروا دوز دئیر.

پادشاه دئدی: - یوخ، یالان دئیر.

پادشاهین اوچ گوزه ل قیزی واریدی. قیزلارین باشینا بیغدی، بویوک قیزا دئدی:

- بالا، ده گوروم ائوی آرواد تیکر یا کیشی؟

بویوک قیز دئدی: - البت کیشی!

پادشاه اورتا قیزینا دئدی: - سن دئ گوروم ائوی آرواد تیکر یا کیشی؟

اورتانجی قیزدا دئدی:

- آتا آرواد نه دیرکی اونون تیکدیگی ائو نه اولار! البت ده ائوی کیشی تیکر.

پادشاه بو دفعه ده کیچیک قیزیندان سوروشدی کی:

- قیزیم، بس سن نه دئیرسن؟

کیچیک قیز دئدی: - آتا ائوی آرواد تیکر ر.

بو سوز پادشاهها یامان توخونوب دئدی کی:

- ندن کی بئله اولور، سن ائوسیز - ائشیک سیز لوتون بیرینه وئره جگم. اوندان سونرا باخاق گوره ک سن نئجه ائو تیکجه کسن.

شهرین لاپ کناریندا قاری بیر قوجانین تنبل اوغلی واریدی. آدینا "تنبل احمد" دئیردیلر. احمد او قدر آجیزی دیر کی هیچ یئریندن ترپنمک ایستمزیدی. پادشاه قوجا قارین چاغیردیب دئدی کی:
- قاری من کیچیک قیزیمن سنین اوغلونا وئریم، آ پار اونی دا، گئت.
قاری دئدی:

- ای پادشاه تصدیقین اولوم، سنین قیزین هارا، منیم اوغلووم هارا؟ اوغلوومون اینینده بیر پالتاروار، چیغیرسان جانی چیخار، یئمیه بیر تیکه چوره کی یو خدی. اوغلووم او قیزی نئجه ساخلار؟
پادشاه دئدی:

- قاری، سنین ایشین اولماسین. آ پار قیزیم وئریم سنین اوغلونا.
قاری، کور- پشمان قیزی یانینا سالیب گتدیلر اؤلورینه. احوالاتی اوغلانا دئدیلر. احمد بو ایشه لاپ معتل قالیب، قیز ائوه گلندن سونرا باخیب گوردی کی، احمد او قدر ارینجک دیر کی، هیچ یئریندن ترپنمک ایسته میر. چوره کی ده ائله یاتدیگی یئرده یئیر. اودی کی پادشاهین قیزی سفره نی ائوین لاپ یوخاری باشیندا سالدی. احمد چاغیردی کی، منیم پاییمی گتیرین یئریمه یئیم.

قیز راضی اولمادی. احمد گوردی کی، اجیندان اولجک، علاجی کسلیب سورونه - سورونه قیراقینا گلدی. قیز هر گون ائوین یوخاری باشینا سالیب احمدی اورا چاغیراردی. بیر نئجه گوندن سونرا احمد دای اوزو دوروب گتدیردی سفره باشینا. قیز گوردی احمد قوچاقلاشیب. بو دفعه سفره نی باخچادا، گوی اوتون اوستونه سالدی. احمدی چاغیردی. احمد گئنه گئتمک ایسته دی. قیز گندیب ایته لیه - ایته یه احمدی سفره باشینا گتیردی. احمد چوره کی یئیب گئنه گتدی ائوه. بئله - بئله قیز هر گون سفره نی حیتده سالیب احمدی اورا آپاریردی. آرادان بیر نئجه گون گئچندن سونرا پادشاهین قیز احمدی کوچه یه آپارماق ایسته دی. احمد کی گیردکانی و فیندیقی چوخ سوردی؛ قیز قاپیا گیردکان، فیندیق، توکوب احمدی کوچه یه چاغیردی، و دئدی: آی میتیلین بیر، ائوده اوتوروب نئیلیرسن؟
احمد بیر تهر دوروب فیندیقلاری، جویزلری بیغیشدیرا - بیغیشدیرا دوز کوچه قاپیسینا چیخدی. ائله بو واخت کوچه ده قودو - قودو اوینایر دیلار. احمدین خوش گلیب، بیر آزدا ایرلی گندیب قودی - قودی یه باخدی. سونرا قایدیب ائوه گلدی. پادشاهین قیزی ائله کی، گوردی احمد کوچه یه چیخماق اورگینده، باشلادی:
- گرک گندیب ایشله یسن.

احمد دئدی: - آخی من نه ایش گوره بیلیم؟
قیز دئدی: - سن چیخ کوچه یه، دئنه کی ای ایش گوردورن، ای ایش گوردورن.
کیم سنه یاخینلاشیب بیر سوز دئسه گئت، او سنه ایش گوردوره ر.
احمد بیر تهر کوچه یه چیخار تدی. احمد یولون اورتاسیندا دوروب هردن بیر: آی ایش گوردورن دئیردی. بیردن بیر کیشی گلیب احده دئدی: - اوغول منیم بیر باغیم وار، گل اونی بئله، هر گون سنه بیر شاهی پول وئر م.
احمد کیشینین یانینا دوشوب گتدی. آخشاما قدر اونون باغیندا یئر بئله دی، بیر شاهسین آلیب گلدی. یولدا گوردی کی، پیشیک ساتیلار. بیر شاهسین وئریب پیشیگی آلدی. احمد ائوه گلدیگینده پادشاه قیزی دئدی:
- احمد نه قازاندین؟

احمد دئدی: - بیر شاهی قازانمشیدیم، اونو دا وئریم بیر پیشیک آلدیم.
قیز دئدی: - احمد سن صاباحدان سفره چیخیب گزه سن .

احمد دئدی: - من نجور سفره گئده بیلرم؟

قیز دئدی: - صاباح گئدرسن بازارا، یولون قیراقیندا دایانیب گوزلیرسن. گوره جک سن کی، دوه کروانلاری گئدیر. گئدیب کروان باشیا دئیرسن کی منی ده اوزونوزله آپاراسینلار، یولدا سیزه کومک ائدرم. اوندان اولار راضی اولار سا گوشولوب گئدرسن.

سحر آچلیب، احمد قیز دئدیگی کیمی ائله دی. گئدیب یولون کناریندا گوزلدی. گوردی کی، دوه کروانلاری گلیر، گئدیب کروان باشینا دئدی:

- منیده اوزونوزله آپارسیز؟

کروان باشی دئدی: - آپارام، من گویده آدم آختاریردیم، ایندی یئرده الیمه دوشدون.

دئمه کروان باشی کروان قاباقیندا بئله بیر آدم اپارارمیش. یولدا بیر صحرا لبق واریدی. اوردان گئچنده کروانین سویو تامام قورتولموشیدی. همان صحرادا بیر قویو واریدی. کروان باشی یانیندا آپاران آدمی بو قویو یا سالاردی تا اوردان سوچکسین. سونرا آدمی گئیتیره رمیش.

کروان باشی احمدی اوزیله گوتوروب یولا دوشدولر. آز گئدیب چوخ دایاندیلار، چوخ گئدیب آز دایاندیلار، داغلار آشیب، سولار گئچدیلر، گلیب همان صحرا یا چاتدیلار. سولاری تامام گورتولموشیدی. آداملار، دوه لر سوسوزلاریندان یانیردیلار. کروان باشی احمد دئدی:

- بالا گل سنی سالایاق قویو یا سن بیر آز ییزه سوچک.

احمدین هیچ ندن خبری اولماییب، گلدی قویو باشینا. بئلینه ایپ باغلایب سالادیلار قویو یا. احمد قویونون تکینه یئشیب کندیری آچیب، بیر خئیلی گئتدیکدن سونرا بیر چایا راست گلدی، تولوخلارینی دولدوروب هایلادی کی، چکسینلر. ائله تولوخلاری تازا چکمیشدیلر کی، بیردن نریلتی قوپدی، احمدین آز قالدی باغری چاتلا سین. بیر ده گوردی باشی اوسته بیر بدهئیب دئو دوروب. دئو نه دئو، بویو میناره، قولقلاری چینار آغاجی، بوینوزلاری تیزه کیمی، یئددی باشلی، هر بیر قولوندا یئددی دگیرمان داشی، آلت دوداغی یئرسوپورور، اوست دوداغی گوی سوپورور. آغیزی دگیرمان کوره یی.

احمد ایسته دی قاچا، گوردی یوخ، اولاسی ایش دگیل. قاچماقا یئریوخ. دئو دئدی:

- ای بنی - آدم، بورا قوش گلسه قاناد سالار، ایندی سنین اتینی قاشیقجان، سوموگونی آشیقجان ائله یجگم. هارا قاچماق ایستیرسن؟ گل دالیمجان. سندن بیر سوز سوروشا ققام. اگر جواب وئره ییلسن سنینله ایشم یوخ، جواب وئرنه سن اوندان اولمه لیسن.

بئله: احمد قورخوسوندان توت یارپاقی کیمی اسه - اسه دئوین دالیجا گئدیب بیر قصره چاتدیلار. قصر نه قصر! هر یئر زر - زیبا، اتاقلار قاش - داشلی، لعل - جواهراتدان دوپ دولی. بیر جاه - جلال وار کی، آدامین آغیزی آپیق قالیر. دئو اتاقدان - اتاقا گئچیب اوتوز دوققوز قاپی آچدی، قیرخینجیدا دایاندی. ایچریده بیر قیزیل مژمیده کی یاشلی قورباغا باخیب دئدی:

- ای بنی - اینسان دئ گوروم دونیادا ان گوزل نه دیر؟

احمد دئدی: - ان گوزل کونول سئوندیر.

بو سوز دتوین خوشونا گلدی، چون اوزی همان قورباغانی سئوردی. دئو احمدی اولدورمیب ، اونا بیر نار، بیر گیردکان باغیشلادی. احمد دئودن آیریلیب دوز گلدی قویونون دبیینه ، نه قدر سسله ندی ، هاراینا چاتان اولمادی. چون کروان کوچوب گئدمیشیدی.

سنه کیمدن دئییم ، پیشیکدن. احمد کروانلا یولا چیخاندا اونودا اوزیله گوتورموشیدی. ائله کی احمد قویودا قالدی، کروان یولا دوشدی، پیشیک قویونون باشیندان ال چکمدی، قویونون قیراقیندا اوین بویانا ، بویاندان اوینا گئدیپ میولدا بردی. بیر گون، بیر گئجه اوردا دایندی .

سحر تئزدن اوزاقدان بیر کروان گلیردی. کروان گلیب قویونون یانیندان کئچنده کروان باشی گوردی کی بیر پیشیک قویونون باشیندا اوزون الک - فلک ائله بیر کروان باشی قویونون یانینا گلیب گوردی کی سس گلیر کی:

- ای یولدان گئچین منی قویودان چیخاردین!

کروان باشی یولداشلارین چاغیردی ، کندیر سالیب احمدی قویودان چیخارتدی. احمد باشینا گلن قضا - قدری سوبلیدی. سونرا کروانلا بیر لیکده گئدیپ بیر شهره چاتدی. او یولدا اولدولار . آخشم چاغی سفره سالنپ یئمکلر اوتایا قویولدوقدان سونرا ائو اییه سنین کی اوشاقی چوخیدی گلیب هر بیر اوشاق بیر توخماق آلیب اونلارین باشلاری اوستون کسدیلر. کرواندا کیلار بئله فیکیر ائله دیلر کی اونلار ایستیرلر اولاری اولدورسونلار. اونا گوره کروان باشی دئدی:

ای قارداشلار اگر سیز بیزلری اولدورمک ایستیرسیز باری چوره ک یئمدن اولدورون ، تا چوره ک یئمدن جانمیز قورتارسین. بونه عادتیر کی چوره ک وئریب اولدورورسوز؟

ائو اییه سی دئدی:

- بیز سیزی اولدورمک فیکرینده دئیلیز. قویون اورتالیقا چوره ک گویولسون اوندان سورا گورون کی، بیز نه یی گوزلوروک.

چوره ک سالینان همان بیردن بیره سیچانلارین توکولمگی همان ، اوقدرسیچان توکولدی کی بیر دامجی چوره ک قالمادی. سن دئنه توخماقلاری ائله بوندان اوتری ساخلامیشدی. اما هر نه توخماقلا سیچان وئردیلر بئش اون سیچاندان چوخ اولدوره بیلمه دیلر. سیچانلاردا قاچیب یووالارینا گیردی. کرواندا کیلار لاپ شاشقین قالمیشدی. کی بیردن احمد ائو اییه سینه دئدی:

- قارداش مگر سیزده پیشیک یوخدور کی کتیریب بونلاری قووالاسنلار.

ائو اییه سی دئدی: - پیشیک نه دی؟ بیزیم یئرده ائله بیر شی یوخ!

احمد گوردی کی بورالاردا پیشیک یوخ اونا گوره ده گئدیپ اوز پیشیگین گتیردی. تازادان یئمک گتیردی. احمد پیشیگی ائوه بوراخی. سیچانلار باجالاردان چیخان زمان پیشیک بیرین بوردا، بیرین اوردا باسارلادی. هامیسین بوغوب اولدوردو. ائو اییه سی بوایشه لاپ حیران قالمیشی دیر. اودی کی احمدین دانیشدی کی پیشیگی دوه یوکی دولی قیزیلا دیشسینلر. احمد بونلارین هامسین دوه لره یوکلدی و ائو اییه ساری یولا دوشدی. اوزوده هر یئره یتیشدیگی زمان اوردادا آل - وئر ائله ییب چوخلی چول قازاندی. سونرا پولاری و قیزیلاری تاپشیردی کروان باشینا تا اولاری ائو اییه قایتارسین.

بونلاری بوردا قویاق، سیزه کیمدن خبر وئریم ، پادیشاهین کیچیک قیزیندان. قیزدا قیزیلاری آلان زمان گئدیپ بازاردان بیر نئچه بنا و بیر چوخ عمله توتوب بیر یئددی مرتبه عمارت تیکدی. مگر باشلادی. بیر عمارت اولدی کی

پادشاهین عمارتی بونون یانیندا داخمایا اوخشایردی. قیز احمدین گوندردیگی ناری بولوب یتمک ایستین زمان گوردی کی دولودور لعل - جواهرله دوروب اونلاری بازارا آپاردی وائو بیر چوخ آیین - اویون آلدی. خیلک زماندان سونرا احمد سفردن دونوب ائوینه قایتدی.

اوز ائوینین یانیندا یئددی مرتبه بیر عمارت گوردی. قاپیداکی نوکرلردن اوز ائوینین یئرین سوروشدی. دئدی: - سن دئدیگین ائو ائله بوراسدیرائو ائله بو عمارت دیر. احمد ائله ییلدی کی اوننی اله سریبلر. بیرده خبر الیدی: - ای قارداش منی اله سالما دوزون دئی بورا کیمین ائویدر؟

بو بحثیدن و احمدین های - کوی دن آناسی قاپیدان چیخیب، اوغلوننی قوجاقلاییب دئدی:

- آی اوغول یوخسا ائوینی تانیمیرسان؟ سن گئدندن سونرا آروادین تیکدیریب.

بلی، احمد ائوه گلیب و ائوین جاه - جلالین گوروب، حیران قالدی. پادشاهین قیزی اوننی گوروب قاباقینا چخیدی. ائوی نجور تیکدیگینی اوندان سوروشدی. سونرا احمد بیر دست ایچپکدن پادشاهلارا لایق پالتار وئریب گوزه ل گئیندی. پالتارلاری احمده گئیندیردیکدن سونرا دئدی:

- ایندی حظیراوق گئداق آتامی قوناق چاغیراق. اوسندن نه سوروشسا دوزون دئی.

سحر اولوب، قیز پادشاهین بوتون آداملاریله بیر لیکده ائولرینه قوناق چاغیردی. پادشاه قیزی گیلله گلدیگینده ائوی گروب گوزلرینه اینانمادی. اوز ساراینین یانیندا بئله طوله حساینی ایدی. یئیب - ایچدیکن سونرا پادشاه احمددن سوروشدی:

- دئین گوروم بو جلالی کیم دوزلدیب، یو ائو کیم تیکیب؟

احمد بو تون احوالاری باشدان - ایاقا پادشاه سولیب دئدی:

- پادشاه ساغ اولسون بو ائو سنین قیزین تیکیب.

قیز بو سوزی ائشیدن کیمی گریب اوزون آتاسینا توتوب دئدی:

- آتا ایندی گوردون کی ائوی آرواد تیکر نه کیشی!

پادشاه قیزین دوغری دئدیگینه اینانیب قبول ائندی و باشین اشاغی سالدی. تازادان یئددی گون یئددی گئجه توی توتوب قیزین احمده وئردی.

گویدن اوچ آلما دوشدی، بیر منیم، بیر اوزومون، بیریده ناغیل دئینین. من ساغ سیز سلامت، من یوز یاشیم، سیز ایکی الی، هانسی چوخدی سیزین قالانین منه وئرنین.

یازیب، توپلایان: علی. ب. تورک

[E-mail:turkbaris2003@yahoo.com](mailto:turkbaris2003@yahoo.com)

XX

گجیل

<http://www.Gajil.20m.com>